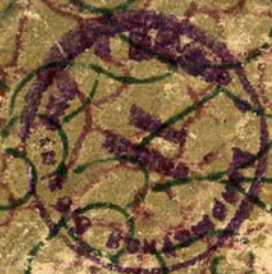
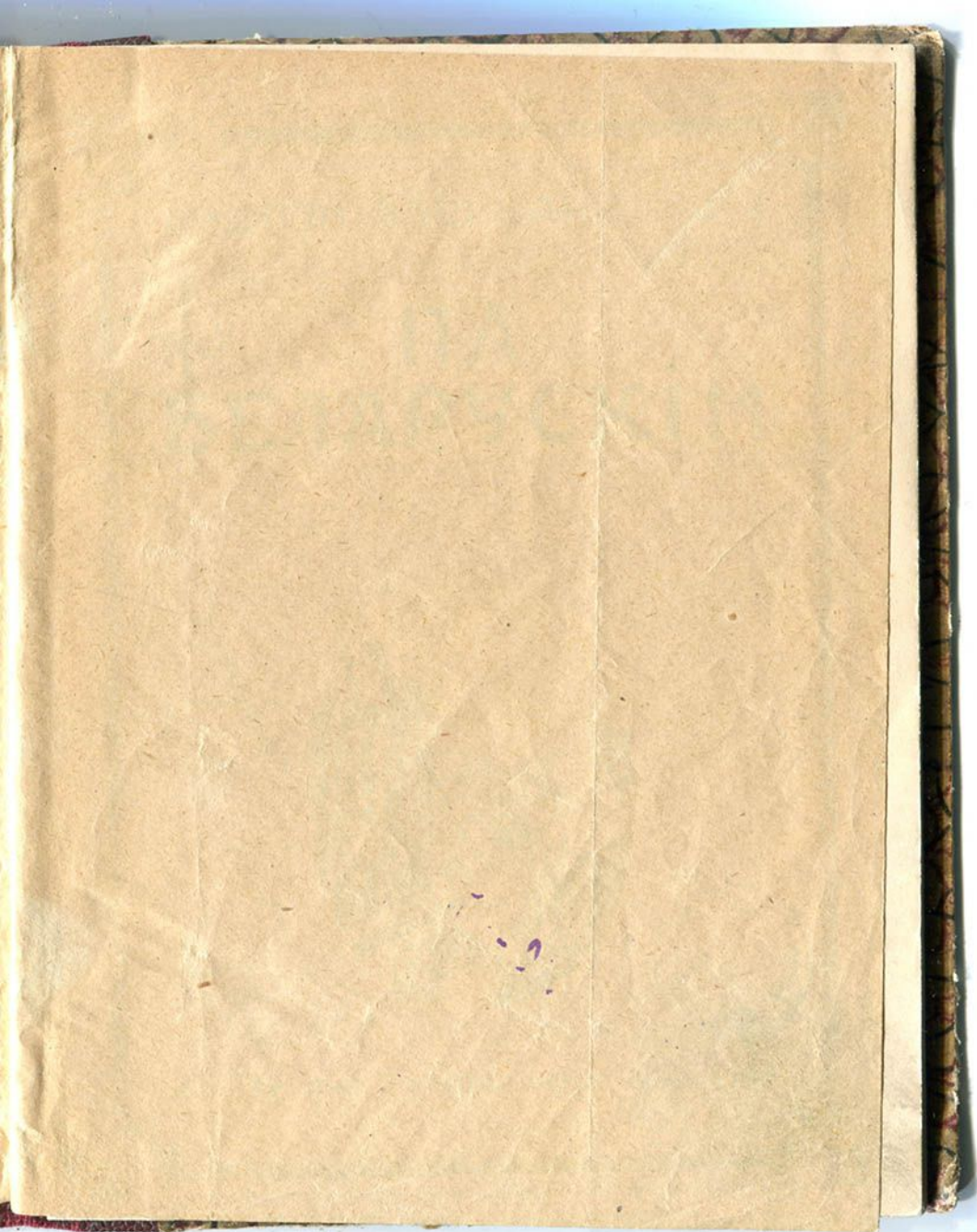


Ба 45724



ac-4



234

257

Бн 81

АНДРЭЙ АЛЕКСАНДРОВІЧ

~~aa
4079~~

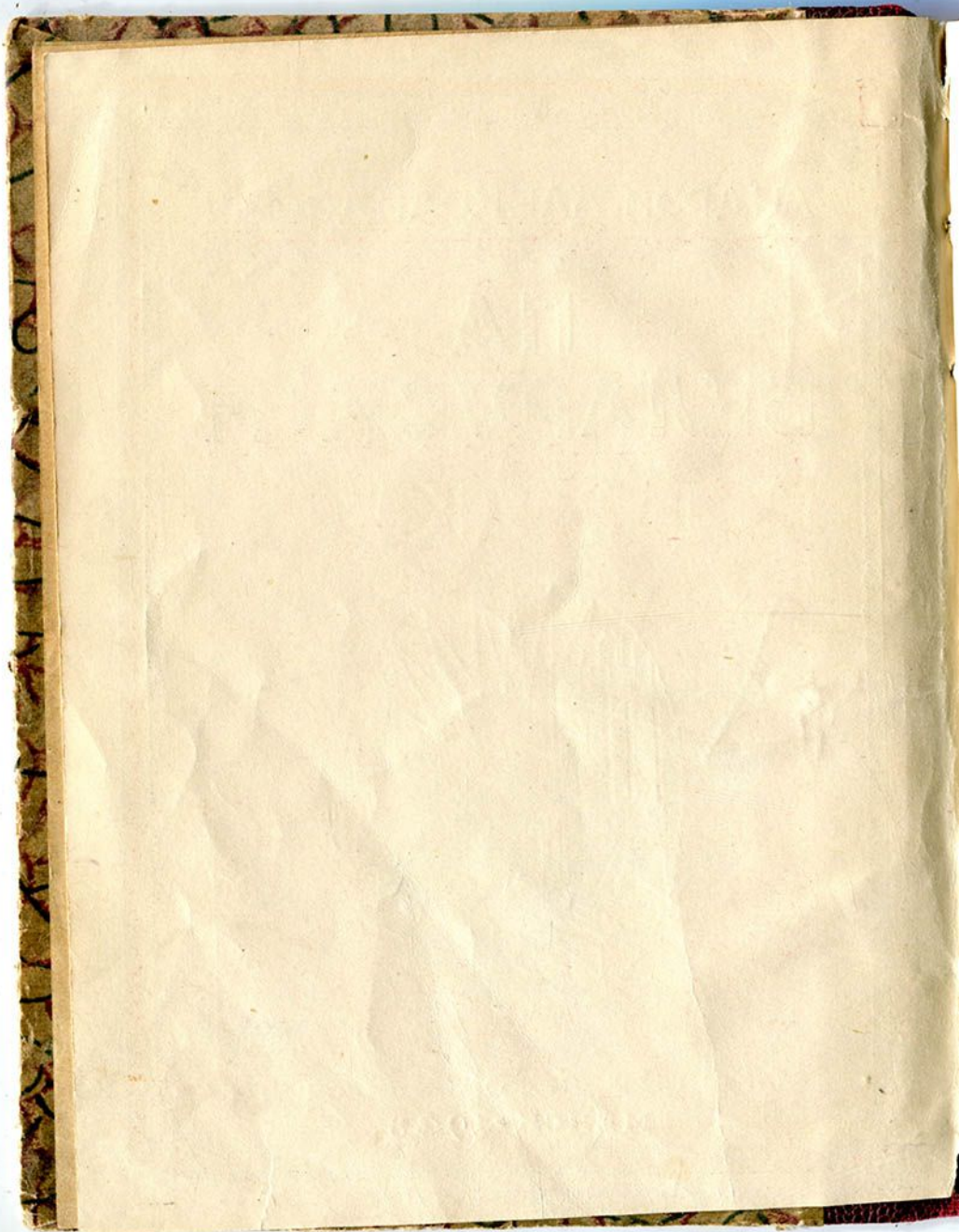
ПА БЕЛАРУСКІМ БРУКУ

~~Б. а. 288
4079~~



БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ ВYДАВЕЦТВА

МЕНСК-1928



СВЯТЫЙ СЕРГІЙ РАДОНСКИЙ

ЖИТИЕ СЯКАЮЩЕГО
СВЯТЫМ БЛАЖЕННЫМ
СВЯТЫМ БЕЛАРУСКИМ ЯЗЫКОМ

М. 1914

ВЪ САНКТА-ПЕТЕРБУРГѢ
ВЪ ТИПОГРАФИИ С. ПЕТЕРБУРГСКАГО
УНИВЕРСИТЕТА

2.26

20-28

а

БД
А 45724

АНДРЭЙ АЛЕКСАНДРОВІЧ

1964 г.

*инд
ме
су.*

БД
А 45724

ПА БЕЛАРУСКІМ БРУКУ

ВЫДАНЫЕ ДРУГОЕ

Бел. дзеял
1994 г.

~~Б. А. 28
6889~~



БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАУНАЕ ВЫДАВЕЦТВА
М Е Н С К — 1928

ас-4

PHILIPSON

МЕНСКІ РЫТМ

Тым кажу,
каму наша песьня чужая;
праводжу мяжу,
пачынаю.

1

Нырай, фабрычны дым,
у дрыжачую сонную сіль,—
разьвясёлы юнацкі уздым
пачуеш ты ў песьнях машын!
Прыкры табе гэты дым?
Точыць сэрца тваё, як туман?
Нырай, фабрычны дым!
Расьцілай свой дыван...
Зьвіні, сьпеў малады!
Завод, бі ў барабан!

Дым гэты нашых фабрык
праглыне далікатныя вочы.
Страшна?

7

Сэрца дрыгваю рагоча?
А як чорныя, хворыя фарбы
ліжуць твар рабочых,
вам ня цікава?
Што? гэта зброд сьмяцьця?
Гудзіць, гудзіць навальніцай
аблава

за паясьніцай

жыцьця.

2

А вечар кадрыль адбівае,
пеніцца вуліцы звон.
Вечар прысеў і сьпявае
на рамах фабрычных вагон.

І гэтая песьня вам страшна?
Бі ў барабан, завод!
Дым выганяй на пашу—
на вольны прастор-небазвод.

Ёсьць такія, што ў бляску золата,—
галава, як і грудзі, наўсьцяж.
І прыкра ім, што сьпеў молата
Беларусі Савецкай—наш!

Эх, родная сталь-машына,
Беларускай рабочай зьвіні!
Песьня тваёй хвіліны
вылівае жалезныя дні.

3

Хлопцы з дзіцячага дому
купацца ішлі грамадой.
Беларускай зьвінелі, вядома!
Ня ведалі лепшай, другой.

9



Рабочы вышаў з хаты,
радасьць кіпіць у грудзёх.
— Зьмена, зьмена багатая,—
думка прабегла ў вачох.

Селянін на рынак ехаў,
каняку спыніў і слухае.
Вочы дрыжаць пацежай,
сэрца ўзняло завіруху.

А хлапцы паскідалі кашулі:
сонца ліжа іх жоўтыя плечы.
Грамадаю песьню загнулi
весела, сьмела, карцеччу...

4

Не спадабалася песьня дзяўчыне,
павярнулася раптам назад.
Беларуская песьня ня згіне—
ёй зьвініць новых дзён варстат!

Ой, дзяўчына, ня знойдзеш бярогі,
сутарэньня табе не дадуць!
Хіба ўлетку насыцяць разлогі,—
,Шчэ ня вывелі ўсю лебяду.

Гуляй-жа! прытулак ня цесны:
Ці сад, ці бульвары, ці сквер.
Але й тут беларускаю песьняй—
успорыць цябе піонэр.

І пальцеца песьня звонкая
ды над вольнай над нашай старонкаю.

Мо' сэрца і б'е завірухай?
Але тут хоць ня хочаш, а слухай:

„А ў бары, бары
тры дарожанькі...“

АБРАМ

У цёмным, сырым сугарэньні
жыве адзінокі Абрам.

Ой, ня раз зьбіраў сьлёзы у жменю.

Ой, ня раз начаваў ля крам...

Да вечару, з самага рынку,
ў гарачы ліпнёвы час
бутэлькай, а хочаш і шклянкай
прадае лімонны квас.

Паклічуць купцы з „ятак“,—
на работу наймецца Абрам:
на пласе сячэ цяляты,
і ня ходзіць тады ён ля крам.

Ня крычыць у бурлівым рынку:
—„Папера—сьмерць для мух“
і чэрствага хлеба скарынку
ня ходзіць выпрашваць у „круг“.

Вясёлы ён стаў, бо ведае,—
у кішэні ўсё-ж будзе рубель.
І ўвечары толькі ён сьнедае.
паклінаючы ў думках сябе.

У полі зьвінелі калосься,
як гораду песьня падполья...

— Цяжка, ой, цяжка жылося
Беларусі пад няволяй.

Польшчы рука
у Менску слаўным
панавала,

а Сьвіслач рака,
так забаўна,
злавала:

Б'е ў берагі,
уздымаючы гул,
скрыгоча:

Што, пан дарагі,
падстаўляе нагу
рабочы?

Дзяржыся!..
Сьвіслач кіпела
няволяй.

Гэй, расступіся!—
гудзела
падполье.

Панства выла:—
ламаюць
засовы.

І Беларусь радзіла
Кастрычнік
Ліпнёвы!

На вуліцах сьцягі рдзеюць
над вокнамі ўзломаных крам...
Ня відаць Абрама, дзе ён?
Што цяпер робіць Абрам?

Яму справілі з блудам заручыны
уцякаючы ўланы-зьяры.
І Абрам як-бы атручаны...

З ім ня хоча й жыцьцё гаварыць,—
яго хваляй сваёю глынула—
пусьціўшы з пакатай з гары...

У Абрама ў грудзёх мільгануда:
дачку каб сваю адшукаць,
а дачка-ж у разгул нырнула,—
ёй сорам Абрама знаць.

Вочы ўздыме маланьнем Абрам
у бязбожную высь-небазвод:
ну і просіць:—сьвяты Аўраам,
дай дажыць сваіх год без клопот.

Маліцца, адзеўшы талесы,
не хадзіў Абрам у школу
і ламае, ламае пальцы,—
час настаў невясёлы.

А дачка—сэрца чуткае,
вочы—палаючы мак.
Ня кажуць—яна простытутка,—
па каханьню, дык гэта так...

Ой, нядобрыя йшлі пагудкі,
ў сэрцы кожнаму ёсьць цеплата.
Дзяўчыны сэрца чуткае,
але ў наўкольлі ня так.

Не зразумець ёй жыцьцё змаганьня,
не зразумець ёй бурлівы завод.
Ёй прыемна там, дзе каханьне,
дзе перысты лоскат згод.

Дзе „романс мілагучны сопрано“
запяе пра вясновыя дні.
Сэрца юнацтвам сатканае
кудлачыць каханьня агні.

Дык пашто-ж ёй знаць бацьку Абрама?—
ёй жывецца з размахам—наўсьцяж.
Ёй знаёмымі сталі брамы,
ёй знаёмы стаў грубы марш...

Але ўспомніла бацьку—вядома,
дый позна, яго не спаткаць.
І ў завулках блукае бяздомкам
сэрца... сэрца за грошы мяняць

Пра такіх, пра жыцьцё разгоннае
песьня з рабочых хат
цяпер разьліваецца званам
на свой рабочы лад:

— „Ды ляцяць міскі ды з паліцы“,
немец ходзіць ля спадніцы.

Ой, люлі, ой, люлі,—
дзеўку замуж аддалі.

Дзеўка, немкаю як стала,
панямецку загуляла.

Ой, люлі, ой люлі,—
з Менску немцы уцяклі.

Дзеўка ные, дзеўка плача:

— Прападзі ты, доля-кляча!

Ой, люлі, ой люлі,—
паны польскія прышлі.

Зноў жыцьцё і зноў забавы,—
дзеўка мысьліць аб Варшаве.

Ой, люлі, ой люлі,—
і палякі уцяклі.

Як знаёмы сталі брамы,
дык і ўспомніла Абрама.

Ой, люлі, ой люлі,—
косьці бацькавы згнілі.

Дзеўка плача, сьлёзы роем:

— Эх, жыцьцё маё ліхое!..

Дзяўчыны—сэрца чуткае,
вочы—палаючы мак.

Кожны знае—і гэта ня чуткі,
што Абрама дачка прастытутка;

і сьмяяліся й проста так...

Толькі Менск віхравейны ірдзее,
зьмятае асколкі сьмяцьця!

Ён здзейсьвіць заводаў ідэі
на крыгах старога жыцьця.

УСЕВАЛАДУ МАКАРАВІЧУ
ІГНАТОЎСКАМУ

* * *

Бурапеніў, буяніў па бруку
вечар—ліпнёвы гармонік.
Вецер у вокны стукаў,
звінелі падковамі коні.
Вуліцы гулам абліты,
пагоні ўздымалі машыны.
Афішы—плякаты—вітрыны:
даклад—лекцыя—мітынг...

* * *

Загуляла чырванню ўзвышша,
закуваў партызан—кулямёт.
Вечар, хоць з сілы і вышаў,
а сьціскаў агнявы палёт.
Завіваўся, бегаў босы
вечар бунтар-гарманіст,
бурапеніў, ня то што проста
са стрэхамі дождж гаманіў.

БД 45424

* * *

Крыльлі апёк „бялы ожал“,
памкнуўся крычаць, але змоўк.
Змоўк, бо вінтоўкай стрыножыў
стары партызан—Воўк *).
Вышла з падвалу падполье—
Беларусі Вольнай быць!
вуліцы сталі полем—
полем ліхой барацьбы.

* * *

У рыштках мінулае тае...
Новым—юнацкі гоман.
Беларусь маладая, вітаем
мужыка—куніста—наркома.

10 лістапада 1924 г.

*) Воўк—пры паляках падпольная мянюшка Ё. М. Ігнатоўскага.

АНАТОЛЮ ВОЛЬНАМУ

За вакном мітульга сыпучая,
вецер сьвістам у хату просіцца.
З-за лахмоцьцяў месяц змучаны
ды на п'яніцу-ночку косіцца.

А па вузкіх, брудных вуліцах
ліхтароў сьвет цалуецца з лужамі.
Вакяніцы да сьцен бліжай туляцца,—
вось мо' вецер сарваць і ня здужае...

...Эх, гульбішчам такім я прыцель,
разам з ветрам зрываў-б вакяніцы,
бо такую гульнію-багацьцем
успаміны ў грудзёх крынічаць...



Б 45724

ЛЕПШ НЯ СУНЬСЯ...

Сонца, ты любіш купацца па стрэхах,
любіш сесьці на згніўшым крыжы.
Ведай толькі, кажу я ня сьмехам,
✓ лепш ня сунься са мной на нажы.

Глянь само: ну, як мне не злавацца?
Абняло крыж, струхнелы, як пень..
Без сьвятла, бачыш, людзі за працай,—
горне іх бяспрытульны цень.

Мае грудзі сьціскаюцца туга,
злосьць скрыгоча цябе, каб разьбіць!
✓ Хоць і я, як і ты, валацуга,—
а працоўным—я буду служыць.

І ты лепш сьвятла шчырай жменяй
кінь глыбей у жыцьцё, ня блудзі..
Скажа „дзякуй“ табе сутарэньне,—
разам вільгаць страхне з грудзі...

Ганарыцца ня варта бляскам;
ёсьць-жа шляхта,—пашто адбіраць?
Ты зірні толькі ў нашыя казкі,
прывітаеш плячмі гэту раць...

Дык пакінь ты лізаць фарбу стрэхаў,
кінь туліць да сябе крыжы.
Калі-ж не, дык, кажу я ня сьмехам,—
лепш ня сунься са мной на нажы!..

Д Р У К А Р

І дзень і ноч дрыжыць літар,
свінцовы пыл у вокны звоніць.
Над касай весела друкар
трымае літары ў далоні.

Кладзе ў радкі, бы мосьціць брук:
за словам слова, так артыкул
вясёлай песьняй твoryць друк,
але баліць рука-матыка.

І дзень і ноч машынаў гул
цалуе гарача рабочых.
Таму руку, таму нагу
прыцісьне й радасна рагоча:

— Варстат заменіць соткі рук,—
што робіш ноч, ён дасьць хвілінай...
Гэй ты, крылаты вольны друк,
цябе вітаю я, машына!

Студзень 1924 г.

ПЕСЬНЯ ВЕСКІ Й ФАБРЫЧНЫХ СТАНКОЎ

У полі, ліпнёваю ноччу,
пастухі раскладаюць агні.
А ў горадзе песьню рабочым
на колах пяюць рамяні.
Машына песьняй госкае,
стружкі кідае наўкруг,
каб хутчэй, хутчэй у вёску
паслаць сталёвы плуг.
Заўсёды: позна, рана
крынічыць фабрычным жыцьцём.
Каб хутчэй машына-дынама
разьліла свой сьпеў над сялом.

Селянін і рабочы, дарога
працярэблена вамі адна! // v
Прамінупі часы убогія—
сённяя ў восені наша вясна.
Ні Пятро, ні Ёлья аружжам
тваё поле ўбяруць аксамітам.
Ты ня богам, вёска, акружана,
а сваёю рукою працавітай...

Помнім, помнім прыжмураны Ленін
табе, вёска, сказаў:—дай руку!
І сёньня машынай праменьні
ў тваім сэрцы радасьць друкуюць!
Свае хаты аздобіш снапамі,
вёска, сьвята тваё, твой звычай!
Сваю працу сваімі рукамі—
збірай, вёска, у свой Ураджай!
Ты сьвяткуеш, сьмяюцца вочы,
каласіцца вясковы сход.
Я вітаю цябе ад імя рабочых
падарункам—трактар паслаў завод!
Хай ў сто звонаў зялёны гоман
разьліваюць калосьсі палёў.
Крок за крокам ідзём у жыцьцё мы
з песьняй вёскі й фабрычных станкоў!

БАЦЬКАВА РАДАСЫЦЬ

Гэй, шыпі, сьпявай, машына!
Весялей гудзі, кацёл.
Сённяя сьвята, сьвята сына—
залічыўся ў комсамол!

Сённяя сходка фаб'ячэйкі,
хлопцы—проста ў іх агні.

Эх, сталёвая жалейка,
маёй радасьцю зьвіні!

У віхуры, у завірусе
ды фабрычнага жыцьця.
Комсамольцам Беларусі
стала роднае дзіця.

І на фабрыцы рухомы
малады мой качагар:
выбран членам фабзавкому,—
весяліся ў домне жар!

Бацьку-ж радасьці хвіліна,
ў сэрцы шчасьця сытны стол.
Гэй, шыпі, сьпявай, машына,
ў тваіх сьпевах—комсамол!

ПАДПОЛЬЮ

У глыбі, дзе сеткай карэньні,
комсамольцы выкоўваюць волю.
— Прынясе, прынясе вызваленне
комсамол Беларусі—падполью!

Падпольле—дзіця рабочых!
Вінтоўка—штык—наган...
Сталью звоніць друкарня ноччу,
адбівае паўстаньня плян.

А на вуліцах панская варта—
ня нырне ў сутарэньне жыцьця!
Ёй ня ведаць, што там не на жарты
змагаецца волат-дзіця...

Эх, зможам мы паншчыну, зможам!
Сьмерць прыгорне яе ў свой прыпол;
без дарогі пашле ў падарожжа,
размахнуўшы з пляча—комсамол!

БУДУ ПІОНЭР!

Быў дзіцём, жыцця ня бачыў,
стала лепш—і ён цяпер:
— Гальштук дай мне, няіначай,—
буду добры піонэр.

Падрасту і ў комсамоле
папрацюю—й яшчэ як!
Палюбіў я ў нас, у школе
комсамольскі маладняк.

А як вырасту, дык сільны
ў нашу армію пайду:
Беласток, Гародню, Вільню
я да Менску прывяду.

Я дзіцё машын, заводу;
працу моцна я люблю.
Каб жылі сяяне ў згодзе,
самажняк нараблю.

Ёсьць-жа хлопцы, як вароны,—
то на плошчу, то на сквэр.
А мне гальштук дай чырвоны—
буду добры піонэр!

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ

Сьмела ўперад дружным сьпевам!..
Раз! Два! Левай!

Шлем, шынэль, штык, патроны..
Дружна ўперад, полк чырвоны!

Ўзвод за ўзводам, крок за крокам,
сьмела ўперад! Фронт шырокі!

Гэй, разгонны полк чырвоны,
час прышоў! Раўнуў калёны...

Гэй-жа, левай! Левай!.. Дружна!
Хто супроць нас — хутка здужым!

Сьмела ўперад дружным сьпевам!..
Раз! Два! Левай!..

В Е Ч А Р

Слухмяным хлопчыкам прышоў
у горад
вечар...

Веча

зорак

тча павуціну сноў.

А ў глухой прасторнай сіні—ўзвышышы
вечар славу нашу
чырвонай ніткай вышыў.

Подых ветру вабіць радасьцю рабочай,
чырвань вуліц цешыць сьпевам барацьбы.

Сэрца, ціха-ціха, шэпча мне, прарочыць:
— хутка мы павінны у Заходняй быць!..

НОВЫ МЕНСК

Вечны гул ня спыняе лізаць камяніцы,
вочы глытаюць рэкламы вітрын.
Гадзіннік—спакойна на менскай званіцы
б'е глухім звонам—дванаццаць гадзін.

У Як зьвяры, песьняй сталі скрыгочуць машыны,
блудніцай бегае сонца ля сьцен.
Скрага-жыцьцё, каб ня страціць хвіліны,
конна імкнецца шукаць сабе зьмен.

Акрываўленай хваляй Менск складкі на твары
змыў з сябе, стаў разьвясёлы юнак.
Песьняй крынічыць! Забаўна штукарыць!
Гудзіць у грудзёх яго Нёмнам вясна!

Спалоханы вецер таемна на стрэхах
за комін прысядзе, коса зірне.
Сонца сьвятла жменю кіне ў прарэху
волату Менску, а разам і... мне.

Баяцца яго, бо пад час бурапеніць;
вуліцай глянь—шмат хто носіць сіняк.
Адстанеш—заменіць сьвінцоваю зьменай!
О, Менск, ты і я—маладняк!

1923 г.

МЯСТЭЧКА

I

Пятніца...
Запалілі свечкі
ў кожнай хаце
цёмнага мястэчка.
На стале ля свечак
сьпечаная хала.
Ў талесах мястэчка
сівы талмуд чытала.
Сонейка пагасла...
Запалілі свечкі...
Пятніца...
Вечар...
Моліцца мястэчка.

II

Вечар жніўны ціха павявае,
 рассыпае срэбра кроплямі расы...
 Ходзіць задуменны местачковец Хаім;
 месяц завіваўся ў сівыя валасы.

Моліцца на месяц, моліцца на неба,
 просіць дапамогі—Борух, адэной!..
 Моліцца пакорны местачковец рэбэ,
 просіць неба яснае выслухаць адно.

Глянуў на старога: абадраны, голы,
 талесамі роніць буйнаю слязу.
 А калісьці Хаім ездзіў балаголам,
 іа цяпер ад нечага—гадуе ён казу

кожны вечар ходзіць з хаты ў хату
 і ў кожнай хаце хэйдар, ну і „гут“...
 як шчыры рэбэ горача заўзята
 дзеткам убівае ў голавы талмуд.

Ї гандлюе, хочаш, бакалеем,
 з камізэлькі, хочаш, какаіну дасьць.
 Моліцца на неба... Сьлязою грудзі рве ён,
 Спавіло яго няшчасьце і бяда.

Ї ламае рукі, і ламае пальцы,
і губляе сьлёзы на зялёны дол.
Родныя сыночкі адкідаюць талесы
і заместа школы йдуць у комсамол.

Їх лаялі... Пракляцці насылалі,
праганялі з дому, голых праганялі.
Їм хоць-бы што, нібы сьцяна нямая—
замест талмуду „Арбэйтэр“ чытаюць.

Багамольны крамнік, набажны гандляр—
злосьць яго спавіла, злосьць кідала ў жар.

III

Ноч мінула ў цемені дубровы,
пагасіўшы ветрам сонныя агні.
Ноч міне ў зьнямозе, светлаю падковай
прывітае раніцу—прозалаць зарніц.

Над мястэчкам глуха, пахіліўшы вецьці,
шапацелі хвойкі, калыхалі ціш..
Талесы, як хмары, доўгія сталецьці
мутнымі вачыма чадзілі ў жыцьці.

І пад шум гішэфтаў і цяпер мястэчка
каратала буднем сонечныя дні...

.

Ой, зусім нядаўна запаліла сьвечкі
новая раніца—прозалаць зарніц.

В О С Е Н Ь

Навальніцу, віхуру—люблю я,
але восень—чыстае гора:
кажуць, поле маўчыць, не хвалюе,
толькі стогны вятроў па-над борам.
Толькі стогны і крыкі ў бясьсільлі мы,
каб прымусіць рассыпацца восень.
П'яны вечар прыкрыў зямлю крыльлямі
і па стрэхах імглу разносіць.
І віхрыцца халоднымі хвалямі
ускудлачаны вецерам злосным...
Ой, ты, вецер, чаму цябе хвалім мы?
Не таму, што ня любіш ты восень?

22-XI—24 г.

МАШЫНІСТ

Закалыхалася сірэна ў белых сецях,
узбудзіла раніцу зімы.
На ляднянках коўзаюцца дзеці,
як калісьці коўзаліся мы.

Дзівосныя, асьнежаныя ўзоры
Увабралі вокны камяніц...
А на фабрыцы машынным звонкім хорам
кіраваў сівенькі машыніст.

Асьнежаны бязмежныя даліны,
асьнежаны фабрычных труб квартал.
З шаснаццаці гадоў ён ля машыны,
з шаснаццаці за працай каратаў...

Павевам гордай радасьці ўрачыстасьць
рабочы клуб прыветліва спаткаў:
Гэроя працы—машыніста
насіла моладзь на руках.

МАЯ ПЕСЬНЯ

Выйду я ўвечары, выйду на вуліцу,—
вуліца ўвечары сьпіць...

Песьня мая шмат каму муліцца,
ў сэрцы іх ветрам рыпіць.
І ня раз на мяне цкавалі,
і ня змоўклі яшчэ і цяпер!

Мае песьні мяне ўздавалі,—
а грубыя, як літара—„р“.

Выйду на вуліцу,
туліцца гоман;
сьвет ліхтароў рассыпае чад.
Вечар сугуліцца,
ў сьценах нардому
слухае ўважна даклад.

На небасхіле, як цені, застылі
шапкі фабрычных труб.
Змоўклі машыны,—гул бязупынны,
вабіць песьнямі клюб.

Песьні вясёлыя сэрца радуюць,
песьні у сэрцы ўзьнялі карагод.
— Нас прызнаюць!

Засьмяецца радые.
Другой тэлеграмай:
— Будуйце флёт!

Сьпеў грамады
гарадзкіх падросткаў
гармідар ўздымае ў спакоі начным.
Гудуць правяды,
рассыпаецца Роста:

— Будуйце Авіахім!

Песьня сьціскае ціш алавяную,
песьня—новага дню маяк.
Песьня змаганьнем працоўных убраная,
песьня мяне ўзгадала,
— Мая!

Мая песьня—
песьня фабрык!

Маё слова—
звон машын,

Мая песьня—
чырвань фарбаў,

Маё слова—
плынь душы...

Мая песьня—
веснавыя ўзоры,

гоман дня
ў рабочую пару.

Мая песьня—
Новы Горад
Маладняк
і
Беларусь!

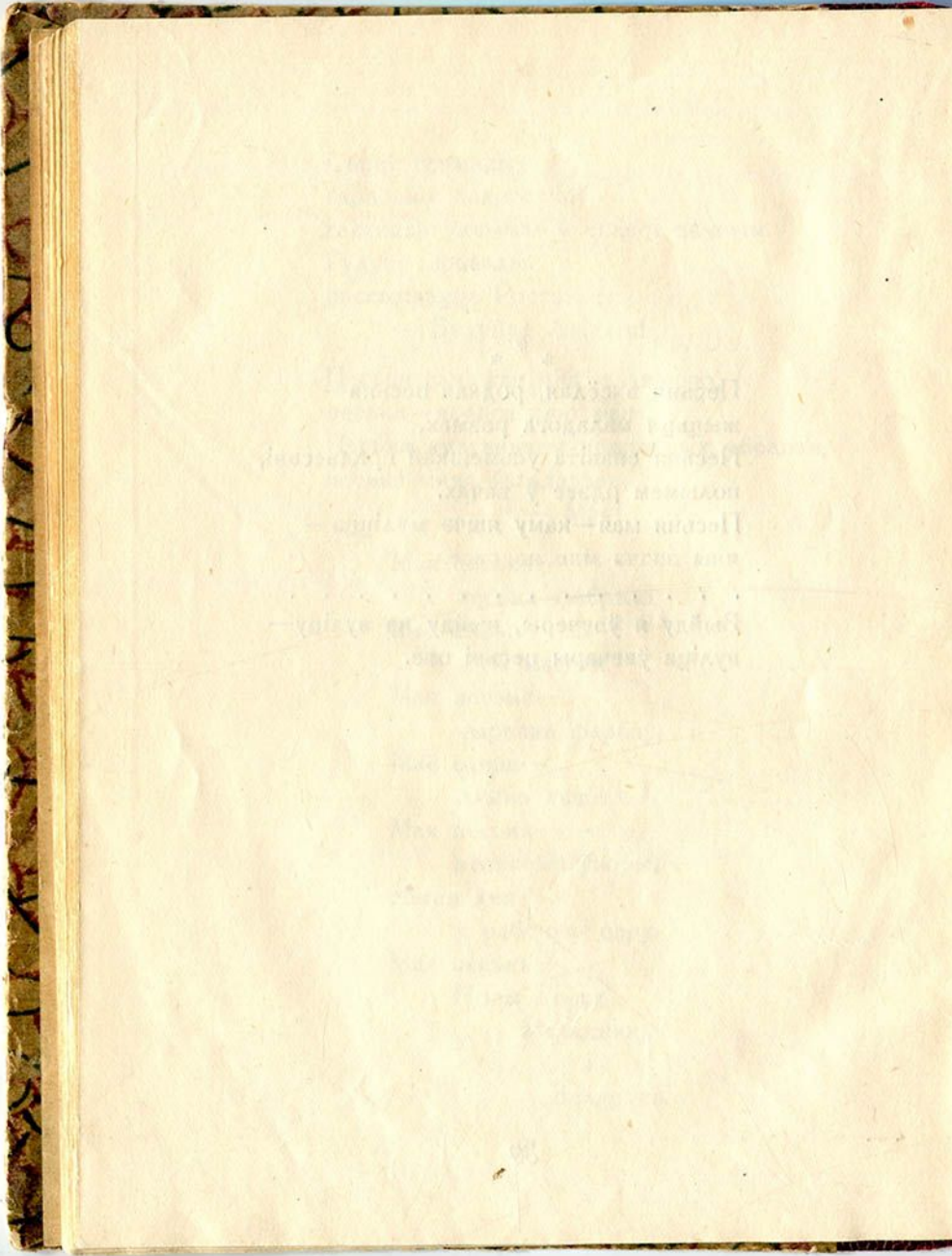
* * *

Песьня вясёлая, родная песьня—
жыцьця маладога размах.

Песьня спавіта усьмешкай прадвесьні,
полымем рдзее ў вачах.

Песьня мая—каму яшчэ муліцца—
яны згача мне не све.

.
Выйду я ўвечеры, выйду на вуліцу—
вуліца ўвечеры песьні пяе.



...І тчэ забыўшыся рука,
Замест пэрсідэкага узору,—
Цвяток радзімы васілька.

Максім Багдановіч.

Ч У Ж Ы Н А

ИЗДАНИЕ ПЕРВОЕ
МОСКВА 1880 ГОДА
ИЗДАТЕЛЬСТВО
САНКТ-ПЕТЕРБУРГА

А Б В Г Д

НА МАГІЛУ
МАКСІМА БАГДАНОВІЧА

I

Павевы праменьняў на скалах
прасьнелаю ласкай дрыжаць,
а ў грудзёх у маіх бушавала—
вечарынкай калючай імжа.

Мора плешча халодным звонам,
ліжа пырскамі бераг круты.
Ня зьвініць тут зялёны гоман,
не трасуцца лазой балаты.

То шэрай, то сіняю хваляй
мора твар свой прыкрые й злуе.
Б'е навалай! Асінай дрыжалі
на хвалях чаўны... Зальле!..

Зальле зьвярына, замучыць,
валам сьпяе сьмерці вальс.
Палошчаць чаўны, як анучу,
плошча сініх хваль.

II

Падпывай, параход, на бераг!
 Дай гудок, і якар нырне.
 А кудзеляй туман, як нерат,
 сваёй вільгацьцю мучыць мяне.

Параход атуляе цемень.
 Вечар, пяшчоты кінь!
 Скора ўбачу жывыя карэньні,
 залатыя агні-маякі.

Мае думкі хваля калыша,—
 калыханку бура пяе.
 Змоўкні, мора, як быццам узвышша,
 акуніся ты ў думкі мае...

З тэй пары прамінулі гады...
 Ну, хутчэй, ну, хутчэй, параход!
 Тут памёр наш пясняр малады
 у той самы Семнаццаты год.

III

Ой, за Ялтай, у полі,
 сярод Крымскіх гор
шырокі курган—магілы.
Сонца сваволіць,
 тча жоўты узор,
і вецер гуляе пылам.

Кіпарысы, каменні,
 цыкады, крыжы,—
шырокі курган магілы.
Навальніца калені
 сагне й пабяжыць,
і зноў тут жыцьцё застыла.

Ой, неба муліць
 каўнер Крымскіх гор;
сонца Ай-Петры спавіла.
Ня чую зязюлі,
 не яе перабор
над вялікай, забытай магілай!

IV

Страшыць навалніцай
з-за горных сьцен
Крым.

Чорная табліца:
„Студэнт
Максім...“

* * *

Хвілінай, толькі хвілінай
заіржала сэрца жалем.
Ой, ня ласкай віталі Максіма
праменьні далёкай чужыны.
Сьціскае яго суглінак,
ветры грудзі стапталі...
Хвілінай, толькі хвілінай
заіржала сэрца жалем.

19 жніўня 1924 г.

Ялта.

З Ы М Е С Т

РЫТМ ГОРАДУ

Стар.

Менскі рытм	7
Абрам	12
Усевалоду Ігнатоўскаму	17
А. Вольнаму	19
Лепш ня сунься	20
✓ Друкар	22
+ Песьня вёскі й фабрычных станкоў	23
• + Бацькава радасьць	25
Падполью	26
+ Буду піонэр	27
+ Чырвонаармейская	28
✓ Вечар	29
+ Новы Менск	30
• Мястэчка	31
Восень	33
Машыніст	35
Мая песьня	35

ЧУЖЫНА

На магілу М. Багдановіча	43
------------------------------------	----



INDEX

1. Introduction 1

2. The History of the Church 10

3. The Doctrine of the Church 20

4. The Ministry of the Church 30

5. The Sacraments of the Church 40

6. The Church and the World 50

7. The Church and the Future 60

8. The Church and the Present 70

9. The Church and the Past 80

10. The Church and the Future 90

11. The Church and the Present 100

12. The Church and the Past 110

13. The Church and the Future 120

14. The Church and the Present 130

15. The Church and the Past 140

16. The Church and the Future 150

17. The Church and the Present 160

18. The Church and the Past 170

19. The Church and the Future 180

20. The Church and the Present 190

21. The Church and the Past 200

22. The Church and the Future 210

23. The Church and the Present 220

24. The Church and the Past 230

25. The Church and the Future 240

26. The Church and the Present 250

27. The Church and the Past 260

28. The Church and the Future 270

29. The Church and the Present 280

30. The Church and the Past 290

31. The Church and the Future 300

32. The Church and the Present 310

33. The Church and the Past 320

34. The Church and the Future 330

35. The Church and the Present 340

36. The Church and the Past 350

37. The Church and the Future 360

38. The Church and the Present 370

39. The Church and the Past 380

40. The Church and the Future 390

41. The Church and the Present 400

42. The Church and the Past 410

43. The Church and the Future 420

44. The Church and the Present 430

45. The Church and the Past 440

46. The Church and the Future 450

47. The Church and the Present 460

48. The Church and the Past 470

49. The Church and the Future 480

50. The Church and the Present 490

51. The Church and the Past 500

52. The Church and the Future 510

53. The Church and the Present 520

54. The Church and the Past 530

55. The Church and the Future 540

56. The Church and the Present 550

57. The Church and the Past 560

58. The Church and the Future 570

59. The Church and the Present 580

60. The Church and the Past 590

61. The Church and the Future 600

62. The Church and the Present 610

63. The Church and the Past 620

64. The Church and the Future 630

65. The Church and the Present 640

66. The Church and the Past 650

67. The Church and the Future 660

68. The Church and the Present 670

69. The Church and the Past 680

70. The Church and the Future 690

71. The Church and the Present 700

72. The Church and the Past 710

73. The Church and the Future 720

74. The Church and the Present 730

75. The Church and the Past 740

76. The Church and the Future 750

77. The Church and the Present 760

78. The Church and the Past 770

79. The Church and the Future 780

80. The Church and the Present 790

81. The Church and the Past 800

82. The Church and the Future 810

83. The Church and the Present 820

84. The Church and the Past 830

85. The Church and the Future 840

86. The Church and the Present 850

87. The Church and the Past 860

88. The Church and the Future 870

89. The Church and the Present 880

90. The Church and the Past 890

91. The Church and the Future 900

92. The Church and the Present 910

93. The Church and the Past 920

94. The Church and the Future 930

95. The Church and the Present 940

96. The Church and the Past 950

97. The Church and the Future 960

98. The Church and the Present 970

99. The Church and the Past 980

100. The Church and the Future 990

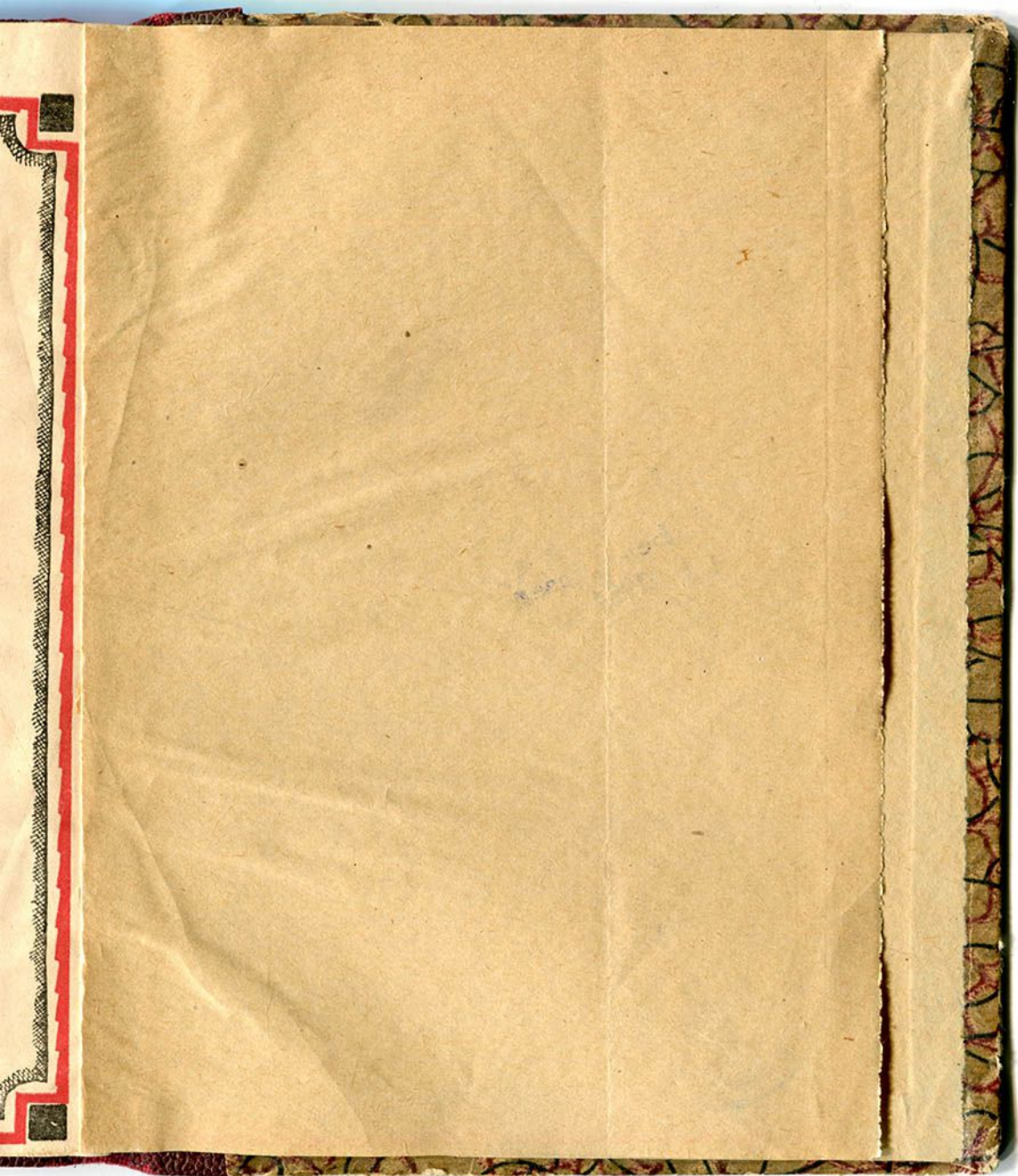




ЦАНА 35 кап.

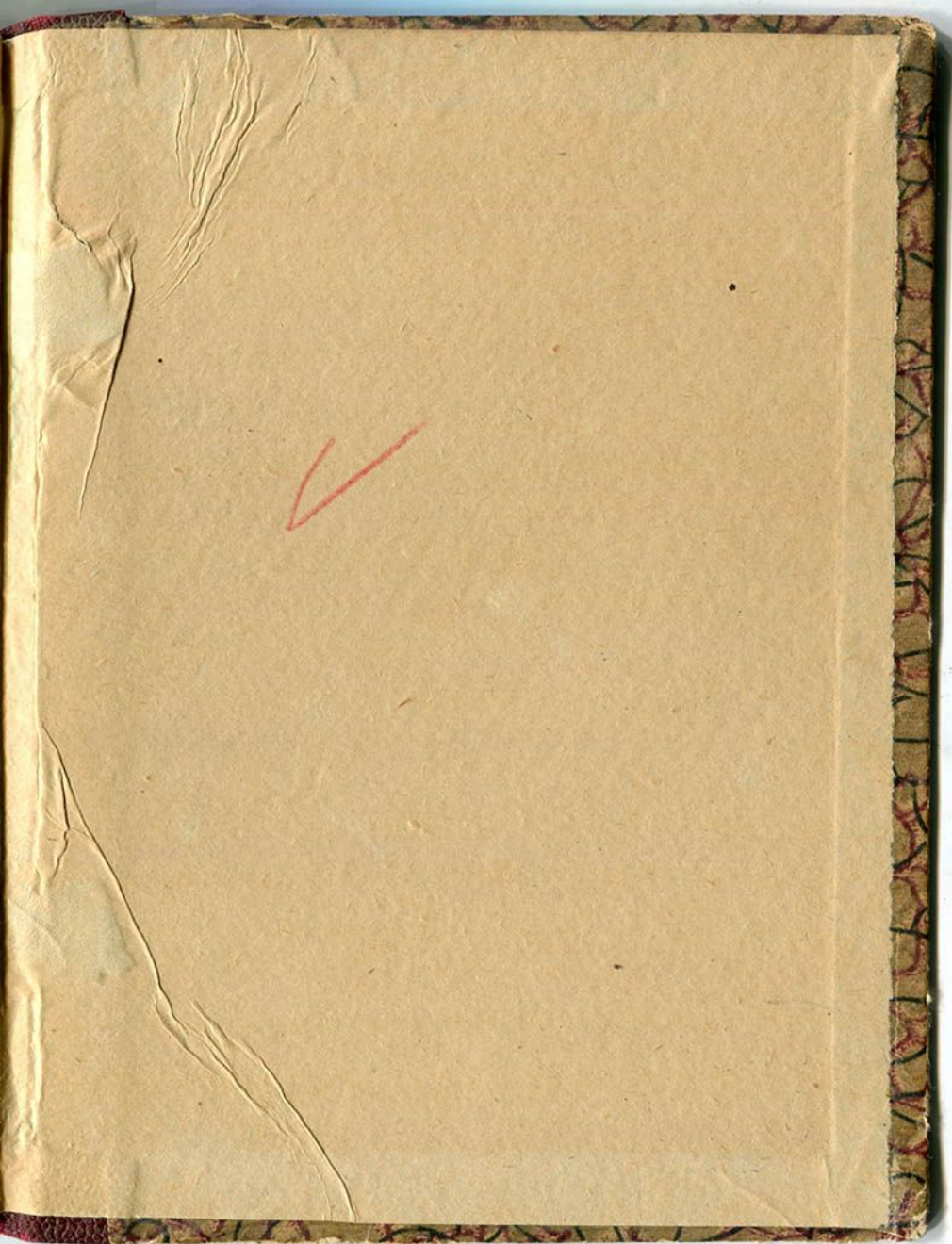
871





Бел. дзел
1994 г.





A



B0000000 1439329

